

Силабус навчальної дисципліни
«Лексико-граматичні аспекти перекладу з французької українською і з української французькою мовами»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.051 Романські мови і літератури (переклад включно), перша - іспанська
Освітньо-професійна програма	Іспанська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Французька
Семестр	V
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Стрельник Ольга Олександрівна , канд. пед. наук, старший викладач кафедри іспанської та французької філології факультету романської філології і перекладу КНЛУ.
Анотація навчальної дисципліни	Дана навчальна дисципліна є вибірковою та покликана вдосконалити вміння та навички здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем застосовувати відповідні експресивні, емоційні та логічні засоби французької мови для реалізації успішної французькомовної комунікації в усній та писемній формах у широкому спектрі соціальних і професійних контекстів. Вибіркова дисципліна за вибором з перекладознавства (друга іноземна мова) <i>Французька мова</i> : «Лексико-граматичні аспекти перекладу з французької українською мовами і з української французькою» складається з 1 тематичного модуля. Його зміст розкривається у процесі вивчення п'яти відповідних тем: 1. Текстове оформлення документів. Текстові категорії : когезія та когерентність. 2. Складники мовленнєвої ситуації «я-тут-сьогодні». 3. Лексичні проблеми перекладу (переклад запозичених слів, неологізмів). 4. Граматичні проблеми перекладу (можливості перекладу французьких часів та способів). Підсумковою формою оцінювання результатів вивчення нормативної дисципліни є <i>залік</i>.

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредитів ЄКТС; 90 год., у тому числі:		
		Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	лекції	10 год	–
	семінарські заняття	–	–
	практичні заняття	20 год	–
	консультації	–	–
	самостійна робота	60 год	–
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Для успішного засвоєння дисципліни «Лексико-граматичні аспекти перекладу з французької українською і з української французькою мовами» студенти повинні Знати: • засоби реалізації емотивності, експресії, лаконічності вислову тощо; • граматику, лексику і фонетику іспанської мови (як першої іноземної) на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання); • граматику, лексику і фонетику французької мови (як другої іноземної) на рівні B1 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання). Вміти: • користуватися основами французької ділової лексики; • демонструвати системне знання усіх аспектів практичних дисциплін мовознавчого та літературознавчого циклу; Володіти елементарними навичками: • застосовувати знання у практичних ситуаціях; • абстрактно мислити, аналізувати, синтезувати, узагальнювати, систематизувати; • працювати в команді та автономно; • креативно мислити Успішне опанування курсів: «Французька мова». Знання теоретичних основ: вступу до мовознавства; вступу до перекладознавства; історії зарубіжної літератури.		
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	• створити у студентів наукове уявлення про структуру, значення і функціонування засобів лексико-граматичної системи сучасної французької мови; • розвивати у студентів творче наукове мислення; • сприяти поглибленню знань про функціональну диференціацію мовних стилів з акцентом на художнє мовлення з його характерними ознаками та функціями; • знайомити студентів з методами лінгвістичного дослідження; • навчати студентів робити самостійні узагальнення та висновки із спостережень за фактичним матеріалом; • посилити самостійну пошукову, творчу роботи з найбільш вагомими словниками та довідною літературою.		
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)			
Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей: – здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. – здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку			

предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовуючи різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- здатність бути критичним і самокритичним.
- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- здатність працювати в команді та автономно.
- здатність спілкуватися іноземною мовою.
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

У процесі засвоєння дисципліни формуються такі **фахові компетентності** (згідно з ОП «Іспанська мова література, друга іноземна мова, переклад»):

- усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, природу, функції, рівні.
- здатність використовувати системні знання мови для аналізу та синтезу ідей, застосовувати системні знання сучасних філологічних і перекладознавчих студій в професійній діяльності.
- здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди іспанської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати іспанську, другу іноземну мову в усній письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- володіння граматиною, лексиною і фонетикою другої іноземної мови на рівні B2 (Загальноєвропейська Рекомендація з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).
- володіння експресивними, емоційними, логічними засобами іспанської мови, другої іноземної мови і української для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.
- усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іспанською другою іноземною мовами.
- здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновиди і мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Результат навчання		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1	Знати базові поняття граматики французької мови.	Пояснювально-ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	Метод письмового контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота
1.2	Розрізнити семасіологічний та	Пояснювально-	Метод письмового

	ономасіологічний підходи до вивчення граматики.	ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота
2.1	Вміти визначати прямі і непрямі мовленнєві акти. Розуміти специфіку їх перекладу.	Пояснювально-ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	Метод письмового контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота
2.2	Вміти відбирати певні мовні і мовленнєві засоби (фонетичні, морфограматичні, лексичні, стилістичні, синтаксичні, прагматичні), які є оптимальними при перекладі;	Пояснювально-ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	Метод письмового контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота
3.1	Правильно висловлювати думку, використовувати базові знання про порівняльну прагматику французької та української мов. Мати уявлення про лінгвопсихологію.	Пояснювально-ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	Метод письмового контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота
3.2	Ефективно і компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії) в галузі художнього текстотворення	Пояснювально-ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	Метод письмового контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота
4.1	Самостійно вміти виконувати аналіз речення в рамках комплексного лінгвістичного аналізу; коментувати наявність або відсутність супровідної конотативної інформації.	Пояснювально-ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	Метод письмового контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота
4.2	Самостійно застосовувати конструктивно-планувальні, комунікативно-навчаючі, організаційні, розвиваючо-виховні та дослідницькі компетентності протягом всього життя та брати участь у наукових семінарах, конференціях, наукових гуртках, дискусіях.	Пояснювально-ілюстративний метод, рецептивний метод, метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод, дискусійні методи	Метод письмового контролю, метод усного опитування, тестові методи перевірки знань студентів, практична перевірка, метод самоконтролю, модульна контрольна робота

Змістовий модуль 1

1.	Текстове оформлення документів. Текстові категорії : когезія та когерентність.	18	2	4	12
2.	Складники мовленнєвої ситуації «я-тут-сьогодні».	18	2	4	12
3.	Стандарти оформлення офіційних документів.	18	2	4	12
4.	Лексичні проблеми перекладу (переклад запозичених слів, неологізмів).	18	2	4	12
5.	Граматичні проблеми перекладу (можливості перекладу французьких часів та способів).	18	2	4	12
	Усього годин за модулем:	90	10	20	60

Система оцінювання результатів навчання

– семестрове оцінювання:

- 1) письмовий контроль на заняттях у вигляді відповіді на одне конкретне запитання (у формі тезисів або тестів);
- 2) усне опитування;
- 3) тестові методи перевірки;

– підсумкове оцінювання: залік

– умови допуску до семестрового заліку:

- 1) виконання МКР з дисципліни;
- 2) відпрацювання пропущених занять.

8.2. Організація навчання

Атестація здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем з дисципліни за вибором « Лексико-граматичні аспекти перекладу з французької українською мовами і з української французькою »: – VI семестр (квітень) поточного навчального року.

Контроль результатів навчання з дисципліни за вибором «Лексико-граматичні аспекти перекладу з французької українською мовами і з української французькою» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою іспанської та французької філології на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома студентів першого (бакалаврського) рівня здобуття вищої освіти до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів і слугує орієнтиром в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється *аудиторна, самостійна робота* та інші види навчальної діяльності студента. Поточний контроль проводиться на кожному лекційному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на лекційних заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів *навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота)* здійснюється у чотирибальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У разі невиконання студентом завдань *аудиторної та самостійної роботи* без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право на відпрацювання аудиторної та самостійної роботи.

Модульний контроль з вибіркової дисципліни « Лексико-граматичні аспекти перекладу з французької українською мовами і з української французькою» є написання студентами модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»).

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Навчальна дисципліна закінчується *заліком*, тому оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«**відмінно**» – 20 балів;

«**добре**» – 16 балів;

«**задовільно**» – 12 балів;

«**незадовільно**» – 8 балів.

Неявка на МКР – 0 балів.

Оцінювання на заліку здійснюється за чотирибальною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік («зараховано / не зараховано»), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за чотирибальною шкалою «не зараховано», то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59** і нижче, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «*зараховано*», а в шкалі ЄКТС – E та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «*не зараховано*», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» у чотирибальній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

«*Зараховано*» ставиться, якщо продемонстровано: задовільні знання у викладі програмного матеріалу з вживанням відповідної термінології і лексики та наведенням відповідних прикладів; припускаються мовні помилки, які не спотворюють основний зміст відповіді; враховуються семантична та лексична насиченість відповіді, її фонетична та граматична правильність, повнота викладення проблеми, уміння грамотно виразити свої думки із заданої теми.

«*Не зараховано*» ставиться, якщо виявлено: незнання програмного матеріалу і невміння виразити свої думки із запропонованого питання; незадовільні уміння і навички практичного застосування вивченого лексичного та граматичного матеріалу; значні мовні помилки, що спотворюють зміст відповіді.

Шкала відповідності оцінок

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за чотирибальною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре

75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

Політика курсу	Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра іспанської та французької філології і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання. Під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.
Рекомендована література	Основна: 1. Genouvrier, E., Gruwez, C. (1982). Grammaire pour enseigner le français. – Paris : Librairie Larousse. 2. Kerbrat-Orecchioni, C. (1979). De la sémantique lexicale à la sémantique de l'énonciation. – Lyon. 3. Lobatchev, B. (1995). L'autrement-dit. Иносказательность. Paris. 4. Maingueneau, D. (1994, 1999). Syntaxe du français. – Paris : Hachette. 5. Maingueneau, D. (1996). Les termes clés de l'analyse du discours. – Paris : Le Seuil, coll. « Mémo ». 6. Mercier-Leca, F. (1998). Trente questions de grammaire française. – Paris : Nathan. 7. Vargas, Claude. (1999). Grammaire pour enseigner / 1. L'énoncé, le texte, la phrase. – Paris : Armand Collin. 8. Кобякова, І. (2008). Дискурсивний характер текстотворення. // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. // Філологічні науки, № 5. 9. Правда, В. (2004). До питання класифікації текстів та методів їх перекладу. // Філологічні науки. Матеріали X Міжнародної конференції «Франція та Україна», науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур. – Дніпропетровськ: Пороги. 10. Тучкова, Т. (1964). Пособие по переводу с французского языка на русский. – М.: Просвещение.

Додаткова

1. . Гак, В. (1992). *Сопоставительная прагматика. // Научные доклады высшей школы. Филологические науки. № 3.*
2. Гулей, М., Лемешко, Л. (2006). *Переклад у сучасному світі: періодизація, об'єкт, методи, функція. // Актуальні проблеми перекладознавства та навчання перекладу в мовному вузі. Тези доповідей. – К.: Видавничий центр КНЛУ.*

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Bonjour de France. Retrieved from <http://www.bonjourdefrance.com/vocabulaire-francais/exercices-avance>
2. FrançaisFacile. Retrieved from <https://www.francaisfacile.com>
3. Grammaire française: Cours et exercices. Retrieved from <https://www.lepointdufle.net/p/grammairefrancaise.htm>
4. Linternaute. Retrieved from <https://www.linternaute.fr/expression/>
5. PodcastFrançaisFacile. Retrieved from <https://www.podcastfrancaisfacile.com/>
6. Ressources fle : activités, conversations, exercices et chansons pour le français langue étrangère. Retrieved from <https://www.lepointdufle.net/p/grammairefrancaise.htm>
7. RFI. Retrieved from http://www.rfi.fr/lffr/statiques/accueil_apprendre.asp
8. TV5MONDE. Retrieved from http://www.tv5.org/TV5Site/enseigner-apprendre-francais/accueil_apprendre.php